

دستورالعمل های محل صادرات ظرف ۶ ماه لغو شود

رئیس اتاق ایران لغو دستورالعمل های محل صادرات، تسهیل فرآیند تامین کالاهای واسطه ای و مواد اولیه، تقویت صادرات خدمات فنی مهندسی و لغو موضوع ممنوعیت صادرات را خواستار شد.

نشست هم اندیشی روسای اتاق های سراسر کشور و جمعی از صادرکنندگان و آیین بازگشایی مجازی پاپوین ایران در اکسیو ۲۰۲۰ دبی با حضور جمعی از سفرا و تجار بازرگانی سایر کشورها و حضور مجازی رضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت و غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران افتتاح شد.

دولت برای برگرداندن اعتماد به صادرکنندگان تلاش کند

در این راستا غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران با اشاره به چالش های پیش روی صادرکنندگان طی سالیان گذشته، تصریح کرد: صادرکنندگان در این سال ها نه تنها نتوانستند از فرصت افزایش نرخ ارز برای توسعه صادرات استفاده کنند حتی به خیانت هم متهم شدند. حال با تغییر دولت امیدوارم این اعتماد از دست رفته دوباره بازگردد.

او ادامه داد: مدتی قبل تعدادی از صادرکنندگان با یکی از مقامات کشور درباره تعهد ارزی جلسه داشتند و این اتهام به آنها زده شد که فعالان اقتصادی تنها به فکر جیب خود هستند؛ با این ادبیات به طور واضع رویکرد مسئولان را درک کردیم. با چنین نگرشی نمی توان به بهبود وضعیت صادرات امید داشت.

شافعی پیشنهاد داد: در شرایط فعلی صادرات را باید اولویت حرکت های اقتصادی قرار دهیم. به این منظور باید وزارت خانه های صنعت، معدن و تجارت، امور خارجه و اقتصاد تمام آیین نامه ها و دستورالعمل های مانع در برابر صادرات را ظرف شش ماه با همکاری بخش خصوصی متوقف کنند تا صادرات تسهیل شود.

بر اساس اظهارات شافعی لازم است، فرآیند تامین کالاهای واسطه ای، مواد اولیه و سرمایه ای با حداقل اسناد و مجوز از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت جهاد کشاورزی، بانک مرکزی، گمرک و سازمان استاندارد دنبال شود. متأسفانه در حال حاضر هر کدام از این وزارت خانه ها و سازمان ها به صورت مجزا و ناهماهنگ با یکدیگر عمل می کنند.

رئیس پارلمان بخش خصوصی کشور صادرات خدمات فنی مهندسی را نیز به عنوان یکی از ظرفیت های مهم و اساسی کشور نام برد که باید برای توسعه آن فکری کرد. به گفته او در حال حاضر فعالان این عرصه برای انعقاد قراردادهای خود مشکل دارند. بنابراین باید وزارت اقتصاد لزوم دریافت وثیقه را برای شرکت های معتبر حذف کند تا راهگشای توسعه صادرات این بخش شود.

شافعی همچنین به تجربه موفق برنامه سوم توسعه و لغو موضوع ممنوعیت صادرات اشاره و تاکید کرد: اگر ممنوعیت صادرات را حذف نکنیم بسیاری از اهداف و برنامه های سازمان توسعه تجارت محقق نخواهد شد. اینکه دولت به یکباره صادرات محصولات را ممنوع می کند خیانت به فعالان اقتصادی است که سال ها برای برندسازی در یک بازار تلاش کرده اند. برای بهبود وضعیت کشور دولت باید برای ۴ سال صادرات هیچ نوع کالایی را ممنوع نکند.

او با بیان این مطلب که از نظر موافقت نامه های تجارت ترجیحی و آزاد در مقایسه با کشورهای اطراف شرایط بدی داریم، تاکید کرد: درست است که از این منظر شرایط مناسبی نداریم؛ اما موافقت نامه ای هم با ترکیه بسته بودیم که بسیار نامناسب بود و با قرارداد ترکمچای تفاوتی نداشت.

رئیس اتاق ایران از دولت خواست تا در نشست کمیسیون های مشترک و هیات های اعزامی از بخش خصوصی حضور داشته باشند.

شافعی تقویت جایگاه سازمان توسعه تجارت به گونه ای که بتواند مانند سال ها قبل، ماموریت های خود را به جد دنبال کند، بسیار ضروری خواند.

برنامه های صادراتی هر بخش را با همکاری صادرکنندگان همان حوزه تعیین می کنیم

در این بخش رضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت در واکنش به آنچه از سوی فعالان اقتصادی مطرح شد، تنظیم تراز تجاری کشور در شرایطی که درآمدهای نفتی کاهش یافته را به عهده صادرکنندگان دانست و تاکید کرد: ۴ سال تورم بالای ۲۵ درصد را تجربه کردیم و در عین حال شاهد کاهش قدرت خرید مردم، نبود تقاضای کافی و نیاز به رشد صادرات بودیم.

او با توجه به مسئولیت اصلی دولت در حوزه اولویت گذاری، تنظیم گری، تسهیل گری و نظارت، تصریح کرد: دولت موظف است بر اساس این چهار محور شرایطی را مهیا کند تا طبق برنامه ریزی سطح صادرات کشور در سال جاری به ۴۰ میلیارد دلار برسد و در شش ماه دوم حجم صادرات کشور نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۵ میلیارد دلار افزایش یابد؛ تحقق این مهم به عهده صادرکنندگان است.

این مقام مسئول خاطرنشان کرد: برنامه های صادراتی در واقع برنا مه هایی هستند که ذی نفعان هر بخش پیشنهاد می کنند. در همین ارتباط نشست هایی با رئیس اتاق ایران داشتیم. در این راستا توافق شد تا طی دوره یک ماهه و تا نیمه آبان، بخش های مختلف صادراتی برنامه ها، نیازها، موانع، الزامات و پیشنهادهای خود را بر اساس اولویت هایی که تعیین شده، ارائه دهند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت نوع کالای صادراتی را در کنار حجم صادرات کشور بسیار مهم خواند و تاکید کرد: وضعیت صادرات در ایران مانند کشوری است که نه نیروی انسانی کافی در اختیار دارد و نه سرمایه لازم را دارد. امروز ایران با این سطح از سرمایه و نیروی انسانی باید محصولات با ارزش افزوده بالا صادر کند.

فاطمی امین ادامه داد: باید کالاهایی را صادر کنیم که کشورهای کمتری صادر می کنند؛ کالاهایی با فناوری بالا و پیچیدگی بیشتر؛ باید صادرات محصولات های تک را در برنامه قرار دهیم و در عین حال مقاصد صادراتی کشور را متکثر کنیم.

این مقام مسئول با بیان این مطلب که امروز مصوبه ای از سوی معاون اقتصادی رئیس جمهور ابلاغ شد که در حوزه صادرات راهگشا خواهد بود، تاکید کرد: در شرایط خاص اقتصادی در نظر گرفتن قید و بند برای صادرات برای یک مدت کوتاه لازم است؛ اما شرایط گذار باید کوتاه باشد. متأسفانه سه سال از آغاز تحریم ها می گذرد و همچنان قیدوبندهای صادراتی پابرجا هستند. باید به سمتی برویم که سال آینده تعهد ارزی نداشته باشیم.

او در ادامه به اهمیت حضور و فعالیت رابزبان بازرگانی اشاره کرد و گفت: طبق برنامه ریزی صورت گرفته در سال ۱۴۰۱ تعداد رابزبان به ۶۰ و تا دو سال دیگر به ۱۲۰ نفر می رسد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر این موضوع که باید طی شش ماه پیش رو و تا پایان سال کل مشکلات تجاری و صادراتی را برطرف کنیم، تصریح کرد: هماهنگی خوبی بین بدنه دولت وجود دارد و دیپلماسی اقتصادی نیز به عنوان یک مسئله مهم مطرح است. در این رابطه با وزیر خارجه برنامه ریزی صورت گرفته و اقدامات اولیه آن در حال پیگیری است.

رویکرد سازمان توسعه تجارت تعامل با فعالان اقتصادی است

در این نشست علیرضا پیمان پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت، ارتباط نزدیک با نقش آفرینان حوزه تجارت را در برنامه کاری سازمان برشمرد و تاکید کرد: رویکرد این سازمان در برقراری روابط و تعامل با فعالان اقتصادی، تضارب آراست.

او حمایت از تجارت را در قالب برنامه ای که با همکاری تجار و مطالعات سازمان، تهیه شده را مورد توجه قرار داد و گفت: در اجرای این سیاست ها همکاری فعالان اقتصادی یک ضرورت است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: طبق برنامه ریزی صورت گرفته باید سطح صادرات کشور طی ۴ سال آینده تا ۳۵ میلیارد دلار افزایش یابد و در این راستا اولویت بندی جدیدی انجام شده که طبق آن تمرکز اصلی روی کشورهای همسایه، چین و هند است. در کنار این کشورها و در اولویت دوم، سایر کشورها قرار دارند.

بر اساس اظهارات او برآوردهای اولیه نشان می دهد که پتانسیل صادرات ۱۰۰ میلیارد دلاری به برخی کشورها وجود دارد و در برخی کشورها شرایط ورود و بازاریابی آسان تر از سایر کشورهاست. بدون شک با دراختیار داشتن این اطلاعات می توان برای صادرات کشور برنامه ریزی بهتری داشت.

پیمان پاک ادامه داد: چندین محور را برای تسهیل تجارت دنبال می کنیم و ظرفیت های موجودی که دست نخورده باقی مانده را شناسایی کردیم. در این بین کشورها و نیازهای آنها را بررسی کردیم و بر اساس نیاز داخل برای صادرات به این کشورها برنامه ریزی می کنیم. یکی از مواردی که در مسیر صادرات مورد توجه است، مدیریت زنجیره تامین برای داخل و لزوم زنجیره سازی بین المللی است. هدف سازمان توسعه تجارت استفاده بهینه از فضای تهاتر و صادرات در برابر واردات است تا به کمک آنها، سهم تجارت توسعه پیدا کند.

رئیس سازمان توسعه تجارت یکی از موضوعات مهم در توسعه تجارت را لجستیک و حمل و نقل عنوان کرد و گفت: در کلیه نقاط مرزی، گره ها را شناسایی کردیم و به دنبال راهکار هستیم. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت به ۱۴ پروژه زیرساختی که از سوی سازمان توسعه تجارت تعریف شده، پرداخت و تشریح کرد: هدف این است که رویدادها و نمایشگاه ها بی هدف برگزار نشود. تقویت کانال های مالی و بانکی، احیای سازمان توسعه تجارت، توسعه ظرفیت رایزنان بازرگانی، حل چالش های ارزی و قوانین حوزه صادرات، دائمی شدن توافق نامه با اوراسیا، تقویت صندوق ضمانت صادرات، ارتقای نشان های صادراتی و غیره از جمله مواردی هستند که در قالب این ۱۴ پروژه دنبال می شوند.

صادرکنندگان خواستار ثبات در دستورالعمل ها هستند

محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، اولین مطالبه صادرکنندگان را ایجاد ثبات در دستورالعمل ها دانست و تغییرات در تصمیمات و بخش نامه ها را یکی از موانع جدی در برابر صادرات عنوان کرد. به اعتقاد این نماینده مجلس انطباق یک فعالیت اقتصادی با ۱۷ بخشنامه که در طول سال از سوی یک نهاد ابلاغ می شود، بسیار چالش برانگیز است. بنابراین ایجاد ثبات در این حوزه ضرورت بالایی دارد.

او تعیین تکلیف صادرکنندگان خوشنامی که به دلیل نبود ضابطه مشخص برای تعهدات ارزی دچار مشکل شده اند را خواستار شد و ادامه داد: در ساختار اقتصادی منطقی باید فعالیت های صادراتی را از تولید جدا کنیم. این شیوه که تولیدکننده یک محصول در حوزه صادرات آن نیز فعالیت کند، شیوه منسوخی است؛ هرکدام از این اقدامات یک رویه تخصصی هستند و باید به صورت مجزا انجام شوند. رسیدگی به وضعیت صادرات و تعیین ضوابط مشخص برای این حوزه و تعریف، رفتار صادراتی هماهنگ و منسجم از اقداماتی که باید از سوی دولت دنبال شود.

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس افزود: در شرایط کنونی وضعیت تعهدات ارزی و نحوه تسویه آن باید مشخص و نرخ تسویه ساماندهی شود؛ تفاوت نرخ ارز انگیزه را برای ایفای تعهدات از بین می برد و در نتیجه به هدف اصلی که ایفای تعهدات و برگشت ارز صادراتی به کشور است، نمی رسیم.

پورابراهیمی استفاده از تجارب بین المللی و منطقه ای تجار و اعضای تشکل ها را موثر خواند و تاکید کرد: استفاده از ظرفیت بخش خصوصی به عنوان رایزنان بازرگانی به ویژه برای حضور در ۱۰۰ کشوری که ۹۰ درصد تجارت ما در آنجا انجام می شود، ضرورت دارد.

بهره گیری از سازوکارهای جدید اقتصادی که در دنیا مورد توجه قرار گرفته است نکته دیگری بود که از سوی رئیس کمیسیون اقتصاد مجلس موردتاکید قرار گرفت. او همچنین پیشنهاد داد تا در حوزه مشق ها به ویژه برای صادرات از خطوط اعتباری یا استردادهای مالیاتی استفاده شود.

افزایش نرخ ارز فرصتی برای توسعه صادرات بود که از دست رفت

محمد لاهوتی، رئیس کنفدراسیون صادرات نیز ابلاغ بخش نامه های متعدد در حوزه صادرات را مانع رشد این بخش دانست و تصریح کرد: افزایش نرخ ارز می توانست فرصتی برای توسعه صادرات باشد که متأسفانه به دلیل تهیه و ابلاغ دستورالعمل های مختلف از دست رفت.

این فعال اقتصادی، استرداد ارزش افزوده و مدت زمان طولانی آن را مشکل جدی در برابر تامین منابع مالی واحدهای تولیدی برشمرد و تاکید کرد: دولت باید برای پایان دادن به وضعیت چند نرخ ارز با بانک مرکزی رایزنی کرده و برای حل این مسئله اقدام کند. در همین شرایط امکان واردات در برابر صادرات بعد از پیگیری های سه ساله در نهایت ابلاغ شد؛ ولی روند اجرای آن بسیار طولانی است.